

Fons Ramon Vilanova i Barrera (Barcelona1801- Barcelona1870)

- Àrea d'Identificació:

- **Codi fons:** CAT CEDOC 3.11
- **Data(es):** (1813-1870)
- **Volum i suport:** 6 capsos

- Àrea de context

- **Nom del/s productor/s:** Ramon Vilanova i Barrea
- **Història del/s productor/s:** Ramon Vilanova (Barcelona 1801 - Barcelona 1870) començà a estudiar música als vuit anys de la mà de Josep Ferrers, professor de trompeta i guitarra. Continuà amb J. Domènec (professor de contrapunt i fuga) a Berga, on la seva família es mudà a causa de la guerra del Francès. El 1814 torna a Barcelona i continua els estudis amb F. Queralt i Mateu Ferrer. Més tard, estudia mètodes de composició més moderns, analitzant obres de compositors cèlebres. El 1829 viatja a Milà (Itàlia) amb la idea d'estudiar composició amb Bonifaci Asioli, però aquest mor i Vilanova estudia composició amb Piantadina, professor del Conservatori Imperial. L'any següent, el 1830, torna a Barcelona, on l'hi és assignada la plaça de mestre de capella sense oposició a la catedral de la ciutat. Va inaugurar aquest càrrec amb la missa coneguda com a "Misa del arpa" (per incloure l'arpa al "Incarnatus est"). El 1833 renuncia al càrrec de mestre de capella per anar-se'n a València com a mestre director de l'òpera italiana del nou teatre, però el teatre tanca degut a la mort de Ferran VII. Vilanova retorna a Barcelona i, sense feina, inicia un llarg període de docència de piano, harmonia i composició segons els mètodes Reicha (alemany) i Asioli (italià). Vilanova fou un dels compositors més influents en el panorama barceloní. Va formar part de la majoria de jurats i tribunals relacionats en qüestions musicals. També destaca com a compositor, especialment d'obres religioses. A part de la "Missa Pastoril", llargament representada a la Catedral de Barcelona, destaquen una Missa de rèquiem amb orquestra (1838), anomenada "Missa de rèquiem de Bilbao", dedicada a les víctimes de la Primera Guerra Carlina (1833-1839) i dos missas més de rèquiem, per orquestra més

reduïda. També destaquen "Pregària de la Verge", per a cor, un "Tantum ergo", un "O salutaris" i un nombre generós de motets, lletanies i goigs. També publicà obres de teoria musical com són: "Adaptación del Método de composición de Rejcha" i "Método de solfeo". Entre els seus deixebles cal destacar: V. Cuyàs, M. Obiols, P. Tintorer, J. Piqué i Cerveró, P. Tolosa, J. Sarriols, E. Domínguez i J. Vilar.

- **Història arxivística:** Es desconeix la història arxivística del fons abans del seu ingrés a l'Arxiu del Centre de Documentació de l'Orfeó Català.
- **Dades sobre l' ingrés:** Es desconeix el moment, la procedència i les circumstàncies d'ingrés del fons a l'Arxiu del Centre de Documentació de l'Orfeó Català.

- **Àrea de contingut i estructura**

- **Abast i contingut:** El fons Ramon Vilanova el formen bàsicament partitures, unes 90, encara que també s'han trobat dues cartes i diversos quaderns de teoria de la música. En aquest fons trobem unes 40 obres de música de caire més popular, la gran majoria per a piano, tot i que també destaquen unes 8 composicions per violí (la gran majoria són exercicis i canvis de posició de dits i d'arquet). La resta d'aquesta part del fons Vilanova està integrada per música popular: algunes adaptacions d'òperes (especialment duets) i algunes cançons populars. També destaquen un "Preludi per a arpa" i el "Métode figli aplicado a la trompa". Respecte a les obres religioses en trobem unes 45. Cal destacar que la gran majoria són per orgue, mentre que la resta són o bé per a cor o per a orquestra reduïda. Dins la tipologia d'obres religioses hi trobem: Misses (especialment la part del Kirie), Salms, Stabats Mater, Pares nostres i una Lamentació. La gran majoria d'obres, tan de caire popular com religiós, estan completes. Hi ha pocs esborranys, tot i que moltes partitures estan aprofitades, escrivint altres obres o esborranys de futures obres en els marges, darrera, o fins i tot enmig de la composició. Respecte l'autoria de les obres, contradictòriament al que es pugui pensar (que la gran majoria seran de Ramon Vilanova), només trobem 12 composicions d'aquest autor i 30 obres són d'autors desconeguts. Trobem 5 obres de Jaume Adrobau, 5 de Mateu Ferrer, 4 d'Avelino Vilanova, 3 de Benet Juncà i 2 de Carles Baguer, entre d'altres autors.
- **Sistema d'organització:** El fons Ramon Vilanova el constituïen prèviament 2

capses d' arxiu que contenen les obres, la gran majoria ja separades i inventariades en un inventari previ. Aquest inventari constava de 55 obres. El fons ha quedat organitzat en 6 capses d'arxiu, els quals contenen les 90 obres que componen el fons. L'ordenació interna de les dues capces s'ha iniciat a partir del registre 1, corresponent un registre per obra. S'han identificat totes les obres possibles, tot i així han quedat uns quants esborranys que no s'han pogut atribuir a cap obra. Aquests esborranys actualment estan sense localització fixa. Una de les obres que formava part de l'inventari previ, que porta per títol "[...] de Navarra" (R. 8). S'ha considerat que no té prou entitat per esdevenir una obra i per tant, es guarda amb la resta d'esborranys.

- **Àrea de condicions d'accés i ús**

- **Condicions d'accés:** Lliure accés.
- **Condicions de reproducció:** Es podran reproduir totes les obres que siguin de domini públic o estiguin exhaurides. Per a la reproducció de les obres que no pertanyen al domini públic, només serà possible per ús privat del sol·licitant i exclusivament per fins d'investigació, respectant la legislació vigent de la Llei de la Propietat intel·lectual.
- **Llengües i escriptures dels documents:** Castellà, català, llatí, italià ,francès.
- **Instruments de descripció (RE):** Inventari previ però incomplet.

- **Àrea de documentació relacionada**

- **Documentació relacionada (RE):** No ens consta.
- **Bibliografia (OP):**

- **Àrea de notes**

- **Notes (OP):**

- **Àrea de control de la descripció:**

- **Autoria i data/es (OB):** Descripció realitzada per Joana Canalias 7 de novembre de 2013.

- **Fonts (OB):** -Wikipedia. La enciclopedia del libro. Ramon Vilanova. [en línia]. Wikipedia: 21 agost 2013 [Consulta: 7 de novembre de 2013]. Disponible a: http://ca.wikipedia.org/wiki/Ramon_Vilanova_i_Barrera. -"Diccionario de la Música Españolae Hispanoamericana". Madrid: Sociedad General de Autores y Editores, 2002. Vol 10. ISBN:84-8048-313-X. -"Gran Enciclopèdia de la Música". Barcelona: Fundació Enciclopèdia Catalana, 2003. Vol 8. ISBN volum 8: 84-412-0204-0.

- **Regles o convencions (OP):** Projecte IFMuc Descripció dels fons musicals de Catalunya. UAB. GRASSOT I RADRESA, Marta. "Una aproximació a la descripció dels fons musicals a través d'ela NODAC. Una proposta de descripció a partir de l'experiència en el tractament dels fons musicals del Museu de la Mediterrània de Torroella de Montgrí" Lligall. Revista Catalana d'Arxivística, (2008), núm. 28, p. 61-93.